

ŚWIADCZENIA OSOBISTE I RZECZOWE

w ramach powszechnego obowiązku obrony obywatele polscy są obowiązani między innymi do wykonywania świadczeń na rzecz przygotowania obrony państwa na zasadach i w zakresie określonym w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej
tekst jednolity ([Dz.U. 2019 poz. 1541 ze zm.](#))

Na osoby, które ukończyły szesnaście lat a nie przekroczyły sześćdziesięciu lat, może być nałożony obowiązek świadczeń osobistych na rzecz przygotowania obrony Państwa albo zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków.

Ponadto na urzędy, instytucje państwowe, przedsiębiorców oraz osoby fizyczne może być nałożony obowiązek świadczeń rzeczowych polegający na oddaniu w używanie posiadanych nieruchomości, rzeczy ruchomych na cele przygotowania obrony Państwa.

Powyższe zadania realizowane są na podstawie decyzji administracyjnych w sprawie nałożenia lub przeznaczenia do wykonania świadczeń na rzecz obrony, podlegających rygorom ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Organem uprawnionym do wydawania powyższych decyzji jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta dla podmiotów i osób zameldowanych na pobyt stały według właściwości miejscowej.

Od decyzji przysługuje odwołanie do właściwego miejscowo wojewody oraz po wyczerpaniu środków odwoławczych skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W czasie pokoju organ samorządu gminnego nakłada obowiązek i wzywa do wykonania świadczenia wyłącznie w związku z: ćwiczeniami wojskowymi - na wniosek wojskowego komendanta uzupełnień, ćwiczeniami w obronie cywilnej i praktycznymi ćwiczeniami z zakresu powszechnej samoobrony - na wniosek organu obrony cywilnej, ćwiczeniami w jednostkach przewidzianych do militaryzacji – na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej stanowiącej bazę formowania specjalnie tworzonej jednostki militaryzowanej, ćwiczeniami w jednostkach organizacyjnych przeznaczonych do militaryzacji - na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej zadania na potrzeby obrony państwa.

W pozostałych przypadkach organ samorządu gminnego przeznacza do świadczeń przewidzianych do wykonania w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. stosowna decyzja w sprawie przeznaczenia do wykonania świadczenia powoduje pozostawanie w dyspozycji do jego realizacji.

Za wykonanie świadczenia osobistego i rzeczowego przysługuje ekwiwalent pieniężny. Stawkę ryczałtu za świadczenia osobiste określa minister właściwy do spraw pracy a za używanie przedmiotu świadczenia rzeczowego stawkę określa Rada Ministrów.

W czasie stanu klęski żywiołowej wójt, (burmistrz, prezydent miasta) starosta lub wojewoda, może wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych i rzeczowych polegających na wykonywaniu czynności określonych w ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej ([Dz.U. 2014 poz. 333](#)).